

De beslissingsmacht van de Raad op het gebied van het GBVB

Source: CVCE. European Navigator. Raquel Valls.

Copyright: (c) Centre Virtuel de la Connaissance sur l'Europe (CVCE)

All rights of reproduction, of public communication, of adaptation, of distribution or of dissemination via Internet, internal network or any other means are strictly reserved in all countries.

Consult the legal notice and the terms and conditions of use regarding this site.

URL:

http://www.cvce.eu/obj/de_beslissingsmacht_van_de_raad_op_het_gebied_van_het_gbvb-nl-9a557ceb-d3f6-4a5d-9ba5-4de381b6b298.html

Last updated: 04/07/2016

De beslissingsmacht van de Raad op het gebied van het GBVB

De Raad vormt het voornaamste overleg- en beslissingsplatform op het vlak van het Gemeenschappelijk buitenlands en veiligheidsbeleid (GBVB), dat is ingesteld door het verdrag over de Europese Unie van 1992 (titel V van het EU-verdrag). Dit domein vormt de tweede pijler van de Europese Unie en valt onder de methode van de intergouvernementele samenwerking.

Krachtens artikel 16 van het EU-verdrag informeren de Lidstaten elkaar wederzijds en plegen zij binnen de Raad overleg over elk vraagstuk van gemeenschappelijk buitenlands- en veiligheidsbeleid (GBVB) dat een algemeen belang inhoudt, om ervoor te zorgen dat de invloed van de Unie zo doeltreffend mogelijk wordt uitgeoefend via de convergentie van hun acties. Het GBVB bevat alle vraagstukken met betrekking tot de veiligheid van de Unie, met inbegrip van de geleidelijke definitie van een gemeenschappelijk defensiebeleid dat tot een gemeenschappelijke defensie zou kunnen leiden, indien de Europese Raad er zo over beslist (artikel 17 van het EU-verdrag).

Het verdrag van Amsterdam verduidelijkt de bevoegdheden tussen de Europese Raad en de Raad van de Unie en versterkt het beslissingsvermogen van deze laatste. Krachtens artikel 13 van het EU-verdrag:

- neemt de Raad de beslissingen die nodig zijn voor de definitie en de uitvoering van het GBVB, op basis van de algemene richtsnoeren van de Europese Raad,
- beveelt hij de Europese Raad gemeenschappelijke strategieën aan en zet die om in de praktijk, onder meer door gemeenschappelijke acties en gezamenlijke standpunten vast te stellen,
- ziet hij toe op de coherentie en de efficiëntie van de werking van de Unie.

Zodoende is het de taak van de Raad om onder meer gemeenschappelijke acties en gezamenlijke standpunten vast te stellen.

De **gemeenschappelijke acties** hebben betrekking op bepaalde situaties waarin een operationele actie van de Unie nodig wordt geacht. Ze bepalen de doelstellingen ervan, de draagwijdte, de middelen die ter beschikking van de Unie moeten worden gesteld, de voorwaarden aangaande de uitvoering en, indien nodig, de duur ervan. De gemeenschappelijke acties verbinden de Lidstaten bij het innemen van standpunten en het ondernemen van actie (artikel 14 van het EU-verdrag).

De **gezamenlijke standpunten** bepalen het oordeel van de Unie over een bijzonder vraagstuk van geografische of thematische aard. De Lidstaten zien erop toe dat hun nationale beleid in overeenstemming is met de gezamenlijke standpunten (artikel 15 van het EU-verdrag).

Elke Lidstaat of de Commissie kan elk vraagstuk dat deel uitmaakt van het GBVB, aanhangig maken bij de Raad en voorstellen doen aan de Raad (artikel 22 van het EU-verdrag). In de praktijk is het het voorzitterschap van de Raad, ook al is het voorstel afkomstig van een Lidstaat of de Commissie, dat het voorstel overneemt en zich belast met de precieze formulering ervan. De beslissingen die deel uitmaken van het GBVB, worden genomen door de Raad die met eenparigheid van stemmen beslist (artikel 23 van het EU-verdrag). In afwijking van deze regel beslist de Raad bij gekwalificeerde meerderheid:

- wanneer hij, op basis van een gemeenschappelijke strategie, gemeenschappelijke acties en gezamenlijke standpunten goedkeurt of wanneer hij een andere beslissing neemt;

— wanneer hij een beslissing goedkeurt die een gemeenschappelijke actie of gezamenlijk standpunt in de praktijk brengt.

De regel van de gekwalificeerde meerderheid is niet van toepassing wanneer een lid van de Raad zich daartegen verzet om belangrijke redenen van nationaal beleid. Ze is evenmin van toepassing op beslissingen die militaire gevolgen hebben of op het vlak van defensie.

Op het vlak van het GBVB wordt de Raad bijgestaan door een politiek comité, dat het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) wordt ingevolge de hervorming van het verdrag van Amsterdam. Sinds de inwerkingtreding van het verdrag van Nice kan het PVC, met de voorafgaande toestemming van de Raad, beslissingen nemen met betrekking tot de politieke controle en de strategische leiding van een crisisbeheersingsoperatie (artikel 25 van het EU-verdrag).